

עירובין לח. (המשנה) עד לט. (המשנה)

ביאורי מושגים
 כוונתו ניכרת מתוך מעשיו - הגמרא מעלה קריטריון ולפיו יש הבדל בין כוונה שהאנשים משערים בעצמם מתוך המעשה (למשל - הליכה לשמור על השדה) לבין כוונה שלא ניתן ללמוד מתוך המעשה (למשל הליכה לשבות במקום מסוים)
 ההבדל איננו רק בשאלה מה האנשים יגידו אלא הוא נעוץ גם בנקודה עקרונית יותר - כשיש כוונה הניכרת מתוך המעשה - היא נחשבת כאילו נאמרה. לעומת זאת כוונה שאינה ניכרת נחשבת רק כדברים שבלב.

המשנה

י"ט הסמוך לשבת:
ר' אליעזר: אפשר לשים שני עירובים שונים לשני הימים.
חכמים: צריך עירוב אחד לשני הימים.
הערה לשיטת חכמים: חייב לערב פעמיים - בערב היום הראשון ובערב היום השני. אם לא עירב ביום השני מחדש, אסור.

כולם מסכימים: בקדושה אחת - צריך עירוב אחד. בשתי קדושות - אפשר עירוב שונה.
טעמו של ר"א:
 מדובר בשתי קדושות שונות ולכן ניתן לערב עירוב שונה.
טעמם של חכמים:
 ספק האם מדובר בקדושה אחת (ואז צריך עירוב אחד) או בשתי קדושות (ואז צריך שני עירובים).

לכן לפי חכמים לא ניתן לשים עירוב שונה (שמה זוהי קדושה אחת) אבל חייב לשים את העירוב מחדש בערב השני (שמה אלו שתי קדושות).

לשיטת ר' יהודה אם לא עירב בערב השני הוא צריך להחמיר כחמר גמל (ההליכה מותרת רק במקום שנמצא גם בתחום העירוב של היום הראשון וגם בתחום של ביתו).

4 זקנים (רשב"ג, ר' ישמעאל בן ריב"ב, ר' אלעזר בן רשב"י, ור' יוסי בר"י):
 סברו כר' אליעזר שאלו שתי קדושות.
ר' יהודה (וכנראה גם רבי):
 סבר כחכמים שזהו ספק.
רשב"ג ור"י בריב"ב לפי גירסא מוטעת בברייתא:
 זוהי קדושה אחת.

תירוצ רבה:
 יש דין מיוחד הדורש שהאוכל של שבת יוכן ביום חול - 'זהיה ביום הששי והכינו את אשר יביאו'.
 אוכל שלא הוכן ביום חול (אלא ביו"ט), אסור לאכלו בשבת.

קושיית רב חסדא:
 אם יו"ט ושבת אלו שתי קדושות מדוע ביצה שנולדה ביו"ט אסורה בשבת?!

רב א': ביצה שנולדה בשבת אסורה ביו"ט שלאחריו וכן להיפך.
רב ב': הלכה כזקנים שסברו שיו"ט ושבת אלו שתי קדושות.

קושיית אב"י: איך העירוב עצמו קונה ביו"ט בשביל שבת? תשובת רבה: העירוב נקנה בתחילת יום שבת ולא בסוף יו"ט.
קושיית הגמרא: איך האדם יכול ללכת ביו"ט כדי לשים את העירוב? תשובת רבה: האדם הולך בלי להגיד כלום. הליכה כזאת אינה מוגדרת הכנה.
 כשמעשיו מוכיחים את כוונתו (למשל אדם שהולך לשדה) - זו הכנה. כאן כיוון שמעשיו לא מוכיחים את כוונתו - אין זו הכנה.

אמנם התנאים נחלקו האם אדם ישן קונה שביתה.
 אבל כאן כשהאדם ער ויכול לדבר - כולם מודים שהוא קונה שביתה גם ללא מילים.